

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Hegedüs Gyula

Szerző:

Cím: Hegedüs Gyula.

Forrás:

A Hétfe

"1919"

Bp.

(Hely)

1919. II. 3.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Hegedüs Gyula

Az olvasó nyilván hitetlen fejesóválással látja ezt a nevet, melyet eddig a Színház és Művészet rovatban szokott olvasni ugynevezett fényes művészi sikerek és forró színházi esték kapcsán. Rendben is volt minden, amíg az illusztris művész csupán a színpadról nyölközött mély bugásu baritonjának melegségében, és mi, akik annyira szeretjük őt és annyi feledhetetlen szép színészi produkciójára emlékszünk hálás lekötözöttséggel, azt mondjuk: bárcsak mindig ott maradt volna, a színművészet virányain és nem keveredett volna bele a politikába. Nem szabad, hogy egy ilyen istenáldotta művész, akiről a közönségnek a magánéletére nézve is bizonyos ideális elképzelései vannak, bealacsonyítsa magát a politikához és kiábrándítsa magából az embereket, világomappal bebizonyítván azt, hogy menyire nincs fogalma semmiről és mennyire csak a maga nyers ösztönei, sőt mondhatni pórsai vezetik a politikában. Mi szeretjük a felfilagolt színészt, mint amilyen például a Somlay Arthur, de nem szeretjük, ha az életben is tovább járszák Petur bánt, aki a színpados jól megjátszva hatásos alak, de az életben a politikában nemcsak a nemzeti mélabu és egyéb fájdalmas íratt, hanem ész, szív, okosság és taktika döntik el a dolgokat. Ezek pedig nem állnak egymással arányban Hegedüs Gyula politikai szereplésénél. Ő csak két hurok játézik a politikában és higgye el nekünk, ilyen rossz játékokhoz tőle nem vagyunk hozzászokva...

A Károlyi-párt lipótvárosi szervezete megalkulása előző választotta meg Hegedüs Gyulát, aki azóta is mindennap feljár a Lovászypártivá vedlett Lloyd-klubba. A szóvivő emberek közé tartozik s ő az, akiben ke-ervesen bődül el a nemzeti fájdalom, ő a busongó hazafi, aki nem tudja eltitkolni szívének kétségbeesését a hon állapotján. Nagyon tiszteletreméltó ez az ő fájdalma és istenem, ki ne hatódnék meg tőle, amikor az ő páratlan hangján bug fel a nemzetnek szomorúsága. Csakhogy, egy kis baj van a dologban! Hegedüs Gyula a magyarrá vérbeliesedett svábok konok hazafi-ágával kiverni szeretne innen minden nemzetiséget s alighanem ma is még a régi magyar nemzetiségi politika alapján áll. Lobogó fanatizmussal menne neki a román, cseh és jugoszláv fegyverek falának és neki ugyan beszélhetnek wilsoni elvekről és pacifizmusról, ezeket a fogalmakat ő nem veszi be és nem tudja megemészteni, holott azóta kezd derengő bizonyossággá válni ennek az elvi politikának taktikai helyessége. Azt szokta mondani beszédeiben, hogy azért szánta rá magát most a politikára, mert nem tudja elviselni, mint szakad szét az ország, s íme, most kiderül, hogy kár volt emiatt egy pillanatra is elhanyagolnia isteni művészetét, mert Magyarország helyzetén a Hegedüs Gyulák jóhiszemű, de káros irredentizmusa sem ronthat. Az a nemzet, amelynek ilyen színművészei vannak, nem veszhet el: ezt tudnia kellene Hegedüs Gyulának. Avagy mindenképen új téren akarta ragyogtatni beszédművészetét? Ezért ment volna el szónokolni a lipótvárosi

hölgyeknek s az erzsebetvárosi és terézvárosi kisiparosoknak és kiskereskedőknek, mindkét helyen ilyeneket mondván: Eltéptük a sárgafekete zászlót, de nem engedjük sárba tiporni a Rákóczy szűz Máriás lobogóját! Hát, isten bizony, volt már nagyobb sikere is Hegedüs Gyulának, mint amikor ezt dörögte oda a zsidó kiskereskedőknek. Az ilyen kijelentések előtt ők nem szoktak meghajolni. Még csak mereven tisztelegve fel sem állnak reá...

Igaz, hogy Hegedüs kicsit furcsán is érezheti magát ez előtt a publikum előtt. Nem lehet mondani, hogy vajaha is rajongott volna

a zsidókért. Általában a budapesti katolikus színművészek, különösen a Nemzeti tagjai és Hegedüs nem egy anyaméhből születtek a filozemitizmussal. Hegedüs Gyulának titkos belső élettragikumai, hogy a zsidó Faludiak vagyonát nagyrésztben ő segített művészetével megalapozni...

A szocikra sem nagyon pali Hegedüs Gyula. Talán a területi integritásnál is jobban ragaszkodik a jó öreg polgári rendhez ez a besnyői vilatulajdonos. Többi közt emez elszánt ragaszkodása miatt is maradt benn a Lovászypártban, ahol az ott hemzsegő nagyperspektívájú politikusok számát szaporítja. Elég rosszul teszi, mert rossz politikuskunk sajnos töméntelen van, jó színészsűnk azonban annál kevesebb. Kár, kár, hogy így elhagyta magát csábítottatni a politika ördögét, s igazán mondjuk, a legokosabb amit tehet, hogy sürgősen visszatér ahhoz, amelyet Molnár Ferenc irt a számára. Higgye el, ez felér nem csak egy városatyai mandátummal, de a miniszterelnökséggel is, mert ebben a kabinet-alkításban ő sohasem bukhatik meg.